

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 101. — ŠTEV. 101.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 1, 1934. — TOREK, 1. MAJA 1934

TELEFON: CHELSEA 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

PREDSEĐNIK NAJ UVELJAVI 30-URNI DELOVNI TEDEN

DELAVCI SO MNENJA, DA JE INDUSTRIJALNI ADMINISTRATOR NAKLONJEN VELEKAPITALU

Kongresnik Connery in predsednik Ameriške Delavske Federacije pri predsedniku Rooseveltu. — Stevilo stavk se je znatno zmanjšalo. — Zvezna vlada je nastopila proti Weirton Company. — Kompanijska unija ne jamči delavcem nikakih pravic.

WASHINGTON, D. C., 30. aprila. — Danes sta bila v Beli hiši demokratski kongresnik Connery, ki je predsednik zborničnega delavskega odseka, in William Green, predsednik American Federation of Labor.

Predsednika sta pozvala, naj zastavi ves svoj vpliv, da bo sprejeta Conneryjeva predloga, ki zahteva trideseturni delovni teden za vse ameriške industrije.

Trideset urni delovni teden naj bo obvezno uveden, pod pogojem, seveda, da morajo gospodarji plačevati delavcem iste plače kot jih jim plačujejo sedaj za daljši delovni čas.

Obenem sta pojasnila predsedniku, da delavci niso nič kaj zadovoljni z NRA.

Po njihovem mnenju ni industrijalni administrator Hugh S. Johnson nepristranski uradnik. V delavcih se bolj in bolj utrujuje prepričanje, da služi Johnson velekapitalu.

Ko sta se vrnila iz Bele hiše, nista hotela povedati, kakšno stališče je zavzel predsednik Roosevelt. Connery je samo namignil, da bodo po preteklu par dni važne novice presenetile javnost.

Proti Connerjevi predlogi sta odločno nastopila general Johnson in delavska tajnica Miss Perkins. Po njunem mnenju naj bi bilo vprašanje skrajšanja delovnega časa prepuščeno NRA.

Z ozirom na obisk v Beli hiši je rekel pozneje Connery: — Delavci popolnoma zaupajo predsedniku Rooseveltu, toda v njih se od dne do dne bolj utrujuje prepričanje, da se je NRA izjavila in da za stopa general Johnson kapitalistične interese.

Conneryjeva predloga določa, naj bo devetdeset dni po njenem sprejemu uveljavljen v vseh NRA industriah trideset urni delovni teden. Dela naj se pet dni na teden in po šest ur na dan.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije je rekел:

— Mi smo v velikih skrbeh. Izvedba programa narodne obnove je dospela na mrtvo točko. Res je, da je s pomočjo NRA dobilo tri do štiri milijone nezaposlenih delo, toda pomisli, da je v deželi še vedno deset milijonov nezaposlenih.

Medtem ko se člani posebne razosdiščne oblasti posvetujejo v Detroitu glede stavkovnega položaja, se je včeraj zvedelo, da bo stavka v desetih delavnih Fisher Body Corporation kmalu končana.

Clani delavske oblasti smatrajo za dobro znamenje, ker je bil končan štrajk v clevelandski tovarni. 8400 delavcev se je vrnilo na delo.

V Detroit, Mich., se je vrnilo na delo 850 delavcev Chase Copper & Brass Co.

Precej ugoden je tudi razvoj v Camden, N. J., kjer je Campbell Soup Co. povišala svojim 2000 delavcem plače, nakar so se vrnili na delo.

Nasprotno pa poročajo iz Houston, Tex., da namrava zastaviti štiristo pristaniških delavcev, če jim družba ne zviša plače.

V jugozapadnem delu države Missouri, je bila mobilizirana narodna garda, ker koraka proti Lamar, Mo., par sto premogarjev, čiji namen je baje uničiti kompanijsko lastnino.

WILMINGTON, Del., 30. aprila. — Zvezna vlada je storila danes v sodišču potrebne korake, da bo žbe.

Japonska proti tujemu vplivu v Aziji

DRŽEN BEG IZ KAZNILNICE

Trije kaznjenci so pobegnili iz stroga zastražene kaznilnice. — Pazniki so mislili, da imajo odločeno kako posebno delo.

Columbus, O., 30. aprila. — Trije kaznjenci v državni kaznilnici v Columbusu so v nedeljo na držen način pobegnili z ječe. Navzlie strogo zastraženi kaznilnici, da bi bilo Johnu Dillingerju nemogoče rešiti svoje tovariše, ki so obojejni na smrt zaradi roparskega umora, se je kaznencem posrečilo neovirano priti na prost.

Z veliko vzročja in držnosti so 40 let stari Rufus Deeds, 40 let stari Arthur R. Konantz in 37 let stari Martin Schmidt, ki bi imeli zaradi različnih zločinov sedeti v ječi od 15 do 20 let, opoldne prišli v stolp in so rekli čuvaju, da imajo naročeno, da nekaj popravijo. Nato so čuvaju takoj prijeli, ga razorozili in ga prisilili, da jih je spremil na zid, ki obdaja kaznilnico. S tem so prevarili druge čuvanje, da delajo po naročilu kaznilniškega ravnatelja. Popolnoma mirno so prepelzali zid ter so se odpelzali v dve avtomobilih, ki sta stala onstran zida. Pobegli kaznjenci so dobili pomoč od zunaj, ker je voznik avtomobila imel prisbi revolver.

Oblasti so jih takoj pričele zaledovati, toda avtomobila, ki sta vozila v smerti proti Marysville, sta jima kmalu izginila izpred oči. Tekom bega ni bil oddan noben strehl. Beg se jim je posrečil samo zato, ker so jetniški uradniki bili manjši, da je zaradi pomočenje straže vsak beg nemogoč.

V kaznilnici se nahajajo naslednji Dillingerjevi tovariši: Charles Makel, Harry Pierpont, in Russell Clark.

STAR NADVOJVODA SE JE POROČIL

Dunaj, Avstrija, 30. aprila. — V nedeljo se je poročil 68 let stari nadvojvod Franc Salvator, bivši zet cesarja Franca Jožefa, s 33 let staro baronico Melanijo Riesenfels.

Poroča je bila izvršena ob načnosti najbližjih sorodnikov v kapelici Rainerjeve palače.

Govorce pravijo, da se je nadvojvod naglo in tiko poročil, ker se je bal, da bi sedanji poglavar habsburške hiše nadvojvoda Oton nasprotoval poroki, ker novesta po rodnu ni z nadvojvodo enakovredna.

Dollfuss je v marecu lanskoga leta razpustil parlament in bo sedaj imel svoje prvo zasedanje.

Linc, Avstrija, 30. aprila. — V nedeljo je bilo arretiranih 1000 socialistov in nazjev, predno je prišel kancer Dollfuss, da govorita na zborovanju kmetov. Med poslušalci je bilo pomešanih 200 najboljših dunajskih policistov.

Lexington, Ky., 30. aprila. — V nedeljo je požar skoraj popolnoma vpepelil Old Pepp tovarno za žganje. Zgorelo je 15,000 sodov strega žganja, ki je bilo vredno \$4,500,000.

prekrižala Weirton Steel Company račune. Družba namreč hoče preprečiti svojim delavcem svobodno in neovirano glasovanje.

Zastopnik generalnega pravdnika, James Lawrence Fly, je rekel, da je kompanijska unija nekaj nadvse sramotnega. Delavci ne smejo svobodno izražati svojega mnenja.

Zastopnik družbe je izjavil, da bi moral delavska oblast kontrolirati volitve, kar se pa ni zgodilo. Ako bi bile razpisane nove volitve, bi nova volivna kampanja brez dvoma ogrozila sporazum, ki je v zadnjem času zavladal med delavci in upravo družbe.

DUNAJSKA POLICIJA LOVI OSUMLJENCE

Policija je v kanalih prijela 6 sumljivih mož. — Morebiti so nameravali rop ali pa položiti razstreliva.

Dunaj, Avstrija, 30. aprila. — Dunajski podzemski prehodi in kanali so sedaj središče avstrijskega političnega delovanja. Dunajska policija je v nedeljo z mrzljivo naglepo po kanalih iskala ljudi, ki so na sumu, da so hoteli položiti bombe. V kanalu pod glavnim stonom fašistovskega heimwehra in bližu največju dunajskemu banku Kreditanstalt sta bila prijetna dva moška. Uradno poročilo pravi, da sta moška najbrži rojpa, ki sta nameravala oprijeti tregovino z zlatom in ali pa banko, heimwehrovci pa so mnenja, da sta nameravala položiti bombe.

Tekom dneva je bilo v kanalih prijetih šest mož, katere dolži policija, da so nameravali kako razstrelivo. Do sedaj policija še ni namerila, ako je prijetnikih našla kako bombo. Preiskava kanalov se bo nadaljevala še čez prvi maj.

V Linetu je imel kancer Dollfuss na javnem trgu govor o pristopu pri objavi nove avstrijske ustanove. Zborovanje je poteklo brez posebnih dogodkov, dasi se je razpoložil na mnogih krajev več bomb, predno je prišel kancer na govorški oder. Dr. Dollfuss je govoril na trgu, ki se vedno nosi ime "Trg 12. novembra" v spomin na revolucijo leta 1918. Majhni kancer je svojim poslušaleem, ki so bili večinoma kmetje iz bližnje okolice, rekel, da bo parlament v ponedeljek imel priložnost odobriti ustavo, katero je sestavila vlada. Kancer je rekel, da bo ljudstvo še slabše mislilo o poslanilih, kot do sedaj, ako ustave ne odobri.

Dollfuss je v marecu lanskoga leta razpustil parlament in bo sedaj imel svoje prvo zasedanje.

Linc, Avstrija, 30. aprila. — V nedeljo je bilo arretiranih 1000 socialistov in nazjev, predno je prišel kancer Dollfuss, da govorita na zborovanju kmetov. — Zelo živo občinstvo ponizanje, da je preganjani kot kak zločine. To ni samo mučno zanj, temveč tudi za njegovo družino in prijatelje.

Toda Machado bo oblasti stavil svoje pogoje. — Prostovoljno se ne more izročiti toliko časa, — je rekel Ferrara, — dokler ne pride do listine z obtožbo proti njemu. Ako bi delal drugače, bi mogoče moral ostati v zaporu najmanj dva meseca, da bi bila končana pogojanja za njegovo izročitev kubanske vladi.

Machado je pripravljen izročiti se oblastim, je rekel državni tajnik pod Machadovo vlado dr. Orestes Ferrara. — Zelo živo občinstvo ponizanje, da je preganjani kot kak zločine. To ni samo mučno zanj, temveč tudi za njegovo družino in prijatelje.

Ferrara je pričakoval, da bo Machado konzulat uvrnil za te liste, toda konzul je odgovoril, da listine še niso prišle.

Machado pa bo stavil še drug pogoje. — Injeti hoče zagotovilo, da bo proti jamčini puščen na svobodo. Oblasti pa so izjavile, da se v tem oziru ne marajo z njim pogojati.

Na vprašanje, kje se nahaja Machado, je Ferrara odgovoril: — Ne vem.

POGON NA BUTLEGERJE

Nekateri kongresniki so mnena, da so vladni predpisi krivi, da se je butlegarstvo tako razšlo.

Washington, D. C., 30. aprila. — Newyorskemu kongresniku Celleru je danes pozval predsednika Roosevelta, naj odpravi alkoholno kontrolo oblasti ali naj jo pa popolnoma reorganizira. Poziv je podpisalo več njegovih tovarišev.

Po njegovem mnenju izdaja kontrolno oblast predpise, ki so v vseh pogledih bedasti in ne služijo splošni svrhi.

Uradniki ne poznamo stvari, ki naj bi jo kontrolirali in gredo v svojem navdušenju predaleč. Posledica tega je, da se je butlegarstvo strahovito razšlo in da zvezna zakladnica nima takih dohodkov kot je upala, da jih bo imela.

Če bo šlo tako naprej, bo imel Industrial Alcohol Bureau več uradnikov kot jih je imel prohibiцijski urad pred odpravo prohibiцije.

Postavno žganje je dosti predrag. Prekupej delajo silne dobre, rewnjši sloji prebivalstva pa segajo raje po butlegarskem žganju, ki je znatnocenej.

Diplomatični krogi so mnena, da je Romerova naloga primerljiva s tistimi, ki so včasih izbrali vladu v Združenih državah naročila veliko število vojaških aeroplakov in ko je prišel na Kitajsko znameniti nemški strateg general Hans von Seeckt, da pomagajo generali Čang Kaj-šeku reorganizirati kitajsko armado.

Po generalom von Seechtu je nad 50 nemških častnikov, ki so izvedeni v eni ali drugi vojaški vojnici.

Madrid, Španija, 30. aprila. — Zunanji minister v Lerrouxovem kabinetu Pitto Romero bo, kot je bilo uradno izbranljeno, v kratkem odpotoval v Rim, da prične pogajanje za konkordat. Španška vlada je že davno imela ta načrt, ki bo sedaj izvršen, ako zopet ne pride do kakih ministarskih krizev.

Slovita izjava japonskega zunanjega ministra z dne 17. aprila je prišla ravno v čas, ko je kitajška vlada v Združenih državah naročila veliko število vojaških aeroplakov in ko je prišel na Kitajsko znameniti nemški strateg general Hans von Seeckt, da pomagajo generali Čang Kaj-šeku reorganizirati kitajsko armado.

Pod generalom von Seechtem je nad 50 nemških častnikov, ki so izvedeni v eni ali drugi vojaški vojnici.

Samo kitajski načrt za zračno brodovje je popolnoma v rokah Amerikanecov pod polkovnikom Čang Kaj-šekom.

Še ta teden pa bo odpotoval na Kitajsko drug odličen nemški častnik, ki se je zelo proslavil v svetovni vojni, general von Falkenhausem. Med vojno je bil predlagan k cesarskemu generalnemu štabu, po vojni pa je bil povelenik infanterijske šole v Draždanih. Falkenhausem bo šef generalnega štaba generala von Seechta.

Z generalom von Falkenhausem bo tudi potovan organizator Hitlerjevih napadnih čet oberst Hermann Kriebel.

Kancer Hitler je sam izbral Kriebela za nemškega generalnega konzula v Šanghaju, kar je zbulilo veliko pozornost v diplomatičnih krogih.

Washington, D. C., 30. aprila. — Diplomatični krogi so prepričani, da bo prišlo do novega spora med Rusijo in Japonsko, ker namrava Japonska v Mongolijo postaviti nov Mančukuo. Japonska armada bo pričela svoj pohod v vzhodnem delu Čeharija ter bo v Mongolijo postavila novo državo Mongolkuo.

Proti temu bodo protestirale vse države, ki imajo kakšen interes na Daljnem Izoku in v prvi vrsti Anglija, Združene države in Rusija.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
618 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto	\$7.00
	Za pol leta	\$3.50
za inozemstvo za celo leto		\$7.00
Za četr leta	\$150 Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki teden in izvzemlji nedelj in praznik.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli poslati po Money Order. Pri spremembu kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da bitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

PRVI MAJ

Zgodovina prvega maja je zgodovina modernega delavskega gibanja. Zgodovina prvega maja kaže črto napredka, ki se pomika navzgor.

Za nekakega predhodnika prvega maja je treba smatrati sklep kongresa mednarodne delavske družbe, prve internacionale, ki je bil sprejet leta 1866 v Ženevi.

Ta sklep se glasi:

"Skrčenje delovnika smatramo za pogoj, brez katerega so vsa stremljenja po izboljšanju brezuspešna. To je potrebno, da se delavskemu razredu zopet vrne eneržijo in zdravje. Polegtega je treba dati delavecem možnost duševnega razvoja ter socijalnega in političnega delovanja. Vsled tega predlagamo, naj znaša delovnik osem ur."

V Združenih državah je bilo gibanje za osemurni delovnik močnejše kakor v Evropi.

Leta 1884 je sklenila "Federation of Organized Trades of the United States and Canada" začeti boj za osemurni delovnik.

Organizirano delavstvo je leta kasneje podprlo to zahtevo ter je prišla pozneje v Chicagu na dnevni red.

Tam je bilo sklenjeno smatrati boj za osemurni delovnik za poglavito delavsko zahtevo ter določiti dan 1. maja 1886 za dosego tega cilja.

Parola je bila z navdušenjem sprejeta.

Dne 1. maja je zahtevalo samo v Chicagu nad 300,000 delavecev osemurni delovnik. Na ta direkten način si je priborilo v Chicagu kakih 150,000 delavecev krajši delovnik, nad 60,000 v New Yorku in nad 200,000 po drugih industrijskih mestih dežele.

Ker so se nekatere družbe v Chieagu protivile tej delavski zahtevi, so izbruhnili resni štrajki.

Vršile so se krvave demonstracije, v katerih je bilo več delavskih voditeljev usmrčenih.

Tri leta kasneje so delavci oficijelno proglašili dan 1. maja za svoj praznik.

Amerika ima še drugi delavski praznik, namreč Labor Day. Leta 1894 je predsednik Grover Cleveland podpisal predlogo, ki je bila sprejeta v obeh zbornicah kongresa ter določa, naj bo prvi ponedeljek meseca septembra delavski praznik.

Tega praznika se drže večjidel kapitalisti, dočim priznaju zavedno delavstvo dan prvega maja.

RAZOROŽITEV – ODLOŽENA

Zadnja leta se je v svetu s polno pravico razširilo mnenje, da zapadne velesile niso sposobne rešiti prav nikakrega mednarodnega problema. Še več: svetovno mnenje se je celo zgostilo do nazora, da je vsaka nadava na rešitev kakšnega vprašanja pokopana v tistem trenutku, ko se je lotijo zapadne velesile. Iz teh razlogov je ostalo skoropopolnomo neogumno zadnje kratko zasedanje predsedstva razorozitvene konference v Ženevi. Odpostanci raznih držav so čutili to nepriznano apnino narodov in so se po doljših ekspozicijskih razšli s sklepon, da se sestamejo ob koncu tekočega meseca, ako se bo za to pokazala nujna potreba, sicer pa se njihovo delovanje odzodi do meseca maja.

Vendar pa so politični krogi raznih držav trdno prisluhivali, da se bodo po tem predsedstvu našli novi temelji za morebitni sporazum, posebno ker je Anglija smatrala Sestank za zelo važen in se ga je udeležila z vsem aparatom svojih strokovnjakov. Optimizem, ki sta ga izvajala ta okoliščina in angleško udružno poročilo, ki je v meglenih izrazil gorivo in nekaj novih predlogih, pa ni mogel premakniti konference z mrtve točke, in ji odpreti pot iz brezizhodne zagate. Debata je trajala vsega dve uri in pol in njen edini uspel je bil — odgovitev sestanke.

Predsednik Henderson je izrazil svoje trdno prepričanje, da se bo končno le posrečilo najti sporazum. Nemški listi so na to izjavili tako ugotovili, da so tako fraze postale že stalni atribut onih državnikov, ki rudo, da se na novi njihovih zahtev ne da dosegri niti najmanjše sporazum. Nemški tisk tudi naglaša, da je nekor bleščeče beseda "razorozitev" že davno izgubila svoj sijaj in da narodi ob novicah iz Ženeve samo še zehajo. Henderson je tudi ugotovil, da se je med razpravami o razoroziti raevala na svetu prava tekma oborščevanja in da je nekaterim celo prav, ako se Evropa vrne v onemou ravnatje, iz katerega se je neizogibno rodil svetovni pokolj.

Sam Henderson pa da ne spada v ta krog, ker je prepričan, da bi po razbijitvi konference postal splošni položaj že težji. Na te besede, ki so tako sepolnega značaja, da se problema samega niti ni dotikajo, so v enakem smislu odgovorili ostali delegati, le Eden je pod dojmom svojega nedavneg bivanja v Berlinu maglašil, da brez Nemčije ni rešitev razorozitvenega vprašanja. Hudomušni publicisti so to Edenovo ugotovitev javili svetu s porogljivim nasmehom: "Vrni se, Nemčija, vse je odpuščeno!"

Vkljub vsemu temu pa vendar ni ostala neopačena nova ponudba Francije, ki bo po poročilu "Oevree" v kratek predložena v Londonu. Dasi še ni nikjer niti najmanjšega sledu o razorozitvenem sporazumu, vendar so se v Parizu že naprej zanarovali za vse eventualnosti. Francija bo v tem predlogu označila sredstva za pristisk na one države, ki bi se ne držale dogovora, obenem pa predlagala tudi sankcije zoper kršilcev sporazuma. V Parizu si žele, da bi se te dolžnosti razširile na vse podpisnike dogovora, ki bi za skupno varnost tudi solidarno jamčil. Značilno pa je, da Francija nikakor ne misli več na vseobčne javnosti, marveč bi bila pogodba omejena le na evropske države. Japonska bi bila izključena iz tega sporazuma, kar bi že ajena udeležba sama napravila namen sporazuma popolnoma iluzoren. Japonska je v položaju, da bo prej če stoji po neizogibnem razvoju postala kršilec miru in v takem primeru, bi se proti njej kot velesili prvega reda ne dale izvesti sankcije. Samo zaradi načela razorozitve se evropske velesile ne bodo spuščale v konflikt s tako silno in do zob oboroženo državo.

Ne glede na to pa se v Parizu ogrevajo za ruski načrt vzajemne pomoči, vendar pa s to modifikacijo, da bi podpisniki pogodbe jamčili Rusiji samo nedotakljivost evropskih meja. Doljni vzhod pa bi ne izrazil v nobenem primeru intervencije evropskih držav. Tu bi bili Rusija in Japonska sami dolžni, da se pomirita ali da se pomerita z orožjem. Francoski

predlog iznasa tedaj samo misel nekakoga evropskega Lecarna, kjer so točne informacije levicarskega lista "Oevre".

Sele na temelju tako pripravljenega položaja bi Francija lahko pristala na domenek, ki bi strogo dovolil višino nemške oborožitve in tudi dopuščal kontrolo nad pravilnim izvajanjem pogodbe s strani Nemčije. Pod temi pogoji bi v Parizu pristali na omrežitev predstavnikov razorozitvene konference v Ženevi. Odpostanci raznih držav so čutili to nepriznano apnino narodov in so se po doljših ekspozicijskih razšli s sklepon, da se sestamejo ob koncu tekočega meseca, ako se bo za to pokazala nujna potreba, sicer pa se njihovo delovanje odzodi do meseca maja.

Vendar pa so politični krogi raznih držav trdno prisluhivali, da se bodo po tem predsedstvu našli novi temelji za morebitni sporazum, posebno ker je Anglija smatrala Sestank za zelo važen in se ga je udeležila z vsem aparatom svojih strokovnjakov. Optimizem, ki sta ga izvajala ta okoliščina in angleško udružno poročilo, ki je v meglenih izrazil gorivo in nekaj novih predlogih, pa ni mogel premakniti konference z mrtve točke, in ji odpreti pot iz brezizhodne zagate. Debata je trajala vsega dve uri in pol in njen edini uspel je bil — odgovitev sestanke.

Tudi v Rimu so zadovoljni z odgovitvijo, ker sklepajo iz poslednje francoske note, da so se Francosci sprijaznili z mislijo kontroli izpremeniti, kar bo skoraj gotovo, ako pride Pariz na dan z načrtom, o katerem v velikih obrisih govore organi francoskih levicarjev.

Iz Slovenije.

Huda nesreča pri igri s karbidom.

Te dni se je v gozdčku pri vodovodniku igral 13-letni gimnazijec Stanko Černičnik, železničarjev sin, s steklenico za pivo, ki je včasju nadelal karbida, prilil vodo, zamašil in nato čakal na eksplozijo. Ker eksplozija ni nastopila, je bliže pogledal steklenico. V tistem trenutku pa se je steklenica razpocila. Deček je dobil nevarne rane po obrazu in hudo ranovo v kolenu. Prisel je še lahko domov v Stožec. Domu so mu kri ustavili in ga prepeljali v bolničico. Kljub nevarnim ranam voda menita ne bo izgubil. S Černičnikom sta bila tudi dva otroka železničarja Šubič, ki pa sta oddalči gledala igro.

Nesrečno strejanje na svatovščini. 9. aprila se je dogodil na svatovščini v Stopreah pri Rogatcu žalosten slučaj, ki je kot izgleda, zahteval kot žrtev mlado življene.

V nedeljo 8. aprila sta se v Stopreah poročila Juž Marija, 26-letna hči posestnika iz Stopre št. 6. in Franjo Kepše, posestnikov sin iz Čermožič. Poročilu jo je župnik Pichler.

Po poroki so imeli prvi dan doma malo pojedino, drugi dan, to je v pondeljek, je pa bila poročna omaša. Župnik, kajbi temu, da je bil zatezen, se je odzval vabičju in odšel na svatovščino. Ob pol 13. je prišel do hiše, kjer so bili zbrani svetje. Takrat je prišel neki harmonikar in v največjemu navdušenju so izobesili državno zastavo. Ker je bilo razpoloženje na vrhuncu, je župnik rekel, da bo v znaku tega velikega veselja nekaj strelov in je ustrelil s samokresom v zrak. Nato je stre-

ljal gostilničar Taciga Maks in je oddal zopet tri strele v zrak. Župnik ni bil vajen orožja in je kajbi temu še hotel streljati. Pri zadnjem strelu pa mu samokres ni pravilno deloval in je namesto v zrak ustrelil med ljudi in zadel novesto naravnost na levo stran ljudi. Nesreča je vzbudila med ljudi veliko razburjenje.

Zupnik je med ljudstvom zelo priljubljen. Težko razjeno nevesto so takoj prepeljali v celjsko državno bolničnico, kjer se nahaja v zelo težkem stanju.

Avtomobile prevžajo s colni.

Iz Planine pri Raketu poročajo: Pri nas zavira povodenje in sečne nevarne zmage. Oni, ki hočejo zmagati, mora imeti zaprta usta, toda odprete oči in srčenje.

Večkrat nastane iz priateljstva ljubezen, kakor pa priateljstvo iz ljubezeni. Toda priateljstvo, ki ga radi ljubezen, je veliko močnejše, nego ljubezen, iz priateljstva poročena.

Pravo priateljstvo je mogoče med ljubimi, ki so priljubljeni sestojev. Raditega pa tudi napade priateljstvo, kakor hitro si nista človeka nasled nesreč ali usode več snaku.

Smrt pod 200 hlod.

Na Pohorju pri tako zvanem Attemsovi riži so delavci spravljali hlodove v rižo. Hlodovi so bili zloženi v visoke kupe, 62-letni delavec Jernej Mužič je sprožil tak hlod, pa je prepozno odskočil, ko se je zadržal hlod premikati. Delba so Mužiča pokopala pod seboj ter je grmeli nanj ves kup, vsega skupaj nad 200 hlodov. Njegovi tovorni se začuli med hruščem valičih se hlodov samo presušljiv vzvik "Jezus!", nato pa je ne srečnež utihnil. Tri ure so rabili delave, da so ponesrečenca rešili iz smrtonosnega objema. Telo so mu težki osemometerski hlodovi popolnoma znečekali ter je bil pripravljen.

Pozdravljen maj! Hej, kmalu bo poletje...

Vse naokrog duh... in duh jasmija

se meša z izrazitostjo benejna, ki ga izpušča dvajseto stoletje.

Po nebuh plaku mesece... v juhi muha,

ko sam večerjaš v restavrantem vrtu;

pomladna znamenja na miznem prtu

ti branijo, da bi se lotil kruha.

Čarobno noč prešinjajo glasovi podnevnih ptic; strahote saksofonu se zlivajo s brešjanjem gramofona,

jazz band in radio in drugimi strahovi.

Ozelenel je log za belo cesto; nebesko krasen je počitek v travi; ko vstaneš s trave, se zahvali kravi,

da tak kot si, ne smič, ne moreš v mesto.

Le uživatev pomlad! Jaz jo po svoje;

vsak slenčni večer ji dam obljubo,

da mi je vse nad vše, najdražje moje.

Le uživatev, priatelji, kateri me je takoj v ljubezni navdala, da sem v ljubezni trden kakor skal,

da je ljubezni zvrhna mi mera.

Ta moja ljubezna pa mi Polonec, ni Ančka, Frimeka, Pepe ali Cilka,

ni Mička, Urška, Nežka ali Tilka,

zazdaj je moja ljubezna — galonec...

Ruski letali so rešili nad sto članov ruske znanstvene ekspedicije, ki so zašli s parnika "Čeljuskin"

na ledeno ploščo in so bili prepričeni svoji usodi. Na sliki vidite sovjetskega pilotja M. T. Slepova

poleg letala, s katerim je privadel več članov ekspedicije na vemo.

MARIJA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

20

— Razumem! Ako me potrebujete, zadostuje samo znamenje. Nepoklican vam ne bom prišel na pot. Mnogo sreče za vas in za mene!

Sežeta si v roke kot dva vojna tovariša in se ločita. Miss Grace gre na krov ter povsod isče Dewalla. Toda nikjer ga ne najde in se slednjič jezno vrže na stol. Dewall se je prav gotovo zatekel v svojo kabino kot obstreljena žival, da bi se njegova jeza nad nezvesto Marije razkrdila.

Miss Grace se smeje pred se. Ta nasmeh je bil nenavadno mehek kajti Henrik Dewall je zelo ljubila in bi mu prav rada prihranila te bolečine, ako bi ga mogla na kak način dobiti. Toda moža, kot je bil on, niso mogli zapeljati tvi zakladi sveta, da bi postal nezvest ženi, ki jo je ljubil — če ga ni poprej sama preveč valala. Toda mislila si je, da bo te bolečino kmalu premagral, kajti tak mož ji ne bo podlegel. In ravno zavest, da je bil varan, ga bo lažje dovedla do tega, da se bo pričel zanimati za njo. Mogel je biti celo zadovoljen, da bo prehitel Marijo, ki see bo najbrže takoj po vrnitvi zaročila z Wendlerjem. Temi lažje ga bo pridobila naklonjenost, ki mu jo bo izkazovala druga žena. Je že stara modrost, da se nesrečni ljubimci prav lahko tolazi z drugo ljubezni, ako je eno izgubil.

Samo da se ne bi predolgo zpiral v svojo kabino. Štirje od sedmih dni kar traja vožnja iz Honolulu v San Francisco, so že skoraj potekli. In do San Francisco ga mora pridobiti saj toliko, da si bo v njeni družbi iskal tolažbe za svojo srčno bol. Ako se ji posreči to doseči, poteem je, tako si je mislila, igro že napol dobila.

V njeno veliko veselje pride Dewall zopet enkrat k večerji. Ojunači se je in si rekel, da se ne sme pokazati slabici. Ako bi Wendler in tudi Miss Vautham slušali, kaj mu je bila Marija, potem ni smel za njo jokati kot slabici. Svojega razočaranja se mora etresti, moral se je pokazati kot mož.

In tako se dvigne s svojega ležišča ter se odpravi k večerji. Ko stopi na hodnik, sreča stewardko. Ta koj opazi, kako je mladi inženir bled in žalosten. Celo pot od Honolulu ga je videla tako pottega in žalostnega. In isto je opazila pozneje, ko je zopet prišla v Honolulu in je na parniku videla Marijo, ki je bila tudi žalostna usled izgube prstana. Toda sedaj samo gleda za njim in zmanjže z glavo ter se mu čudi.

Stewardka bi bila rada slišala, kako se je iztekel stava, o kateri ji je govorila Miss Vautham, toda ni se upala vprašati in mlada Amerikanka se je proti njej vedno obnašala tako, da ni mogla od nje pričakovati, da ji bo sama kaj povedala. Toda — svoj denar je dobita in bo sedaj kmalu s svojim Fredom — tako je bilo imenjenemu možu — za vedno združena. In to je bila za njo poglavljana stvar. Torej zvečer pride Dewall v obednico in Miss Vautham je uredila tako, da je stala blizu krov. Naglo stopi k njemu ter se ž njim razgovarja, se obesi na njegovo roko ter ga pelje k mizi, kjer je že sedela Mrs. Flint. V njegovi roki je sicer čutila nekako obotavljanje, toda naglo pravi:

— Samo pojrite, gospod doktor, skrbela sem za to, da nočej Wendler ne bo pri naši mizi. Želel mu je azi, da je danes opoldne prislo med vama do nespazuma ter se ho sedaj vas izogibal, dokler sami ne izrazite želje, da se sestanete.

— Tej želji se bom močko zoperstavil — že od nekdaj mi je bil zopem, — pravi Dewall z jeznim nasmehom.

Miss Vautham je bila že vesela, da je toliko izpregovoril ter tako prične govoriti o drugih stvareh. Pričovedovati je znala tako zanimivo, da jo je moral poslušati, če je hotel ali ne in to jo navduha v velikim veseljem. In zelo spremno se mu pokaže s svoje boljše strani, da si Dewall misli, da ji je prej včasih delal krivico. Na njej je bilo pač značilno amerikansko, kar mu je prav posebno ugašalo in že se mu je že kdaj zdale malo vsiljiva, je to bil že njen značaj ter je vendarle opazil, da mu to bogato, lepo bitje odkrito priča nasproti svojo naklonjenosti. Zakaj bi jo tedaj obsojal?

V Ameriki pač dočakajo ženska, ako se ji sme približati moški ali ne. To je bilo amerikansko, četudi ni ugajalo njegovemu okusu. Miss Vautham je pri vsem morala biti nekaj vredna, zlasti, ker se je ta nedolžna Marija pokazala, da je premisljena koketka.

Zopet ga zabolj, toda proti Miss Vauthamovi se obnaša prijaznejše kot doslej. In nad tem ima Miss Grace veliko veselje. Že si misli, da je napravila en korak naprej.

Zadnje dneve do San Francisco se je komaj ganila z njegove strani. In Dewall prenaša njeni družine, kot človek, ki se je oprivel bilke, da se ne potopi. Bil ji je hvaličen, da ga ni pustila samaga z mučnimi mislimi, toda, ko bi slutil, kakšna upanja so zrastla v njenem srcu, tedaj bi se gotovo prestrašil.

In proti koncu je mogel že tudi prenesti Wendlerjevo družbo in Miss Vautham je tudi smatrala za znamenje, da je pozabil na svojo prevaro. Miss Grace ni slutila, da je njegovo ranjeno srečo še vedno kričalo v lačnem hrepenuju po Mariji. Sam nad seboj se je zeli ter upa, da si bo njen slike iztrgal iz sreca, kakor hitro ji bo mogel zopet gledati v njen obraz in v njene goljufive, vrialjive oči. Tedaj se bo otrezel občutka, ki ga je sedaj hotel zadušiti.

Vreme je bilo verčas lepo, dokler ne pridejo skozi Zlata vrata v pristanišče San Francisco. Tudi tukaj je mogla biti Miss Vautham obema gospodoma dobra vodnica, ker je poznala lepoto mesta. Henrik je saj nekoliko mogel pozabiti na svojo bolečino, ker je tukaj videl mnogo notvega in lepega. In svojim gospodarjem je bil hvaličen, da so mu omogočili to potovanje. Nikdar v življenju ne bi mogel videti te lepote in za vedno si jo bo vtisnil v spomin.

V družbi Miss Grace je postajal vedno bolj miren in trudil se, da se je poglobil v njeno govorjenje. Pri tem pa tudi dobro opazi, kako je bila razumna, video se je, da je mnogo brala in njen besede so bile duhovite in zabavni primerne, četudi so se mu včasih zdele premažo ženske. Vedno bolj je znala zbuhati njegovo zanimanje in je dobro opažala, četudi vsak majhen korak, znala zbuhati njegovo zanimanje, s katerim je risala bližje do njega ter se je včasih že veselila pijačnega zmagre.

Toda kako malo je poznala Dewalla. Zanimanje, ki ga je kaže do nje, bi moglo veljati tudi kakemu mlademu možu. Miss Vautham je bila kot tovarišica in družbenica v resnici vedno prijetnejša, toda Miss Vautham je bila kot tovarišica in družbenica v resnici vedno prijetnejša, toda Miss Vautham kot ženska mu je ostala že vedno oddaljena. Dewall ni bil tak, da bi izgubljeni ljubezni takoj sledila druga. Po njegovem prepričanju sohni ni bil mogoč ljubit drugo. In da bi si na svojo stran postavil ženo, ki je ne bi ljubil, to je bilo nasprotno njegovemu značaju.

(Daleje prihodnjič)

TAKO OKROGLE in ČVRSTE in POLNO NABASANE

zato boste spoznali, da se Luckies ne izsuše

Luckies rabijo najmilejši tobak — kajti Luckies rabijo samo čiste srednje liste — in ti so najmilejši listi. Ti imajo boljši okus. Potem igra znanost svoj del, da nepravi to izbran tobak res prijazen vašemu grlu. "It's toasted" — za zaščito grla. Te mile vrste dobro-okusnega tobaka so rezane v dolga svilnata vlakna in

polno nabasane v vsako Lucky — tako okrogla, tako čvrsta, brez zrahljivih koncov. Zato se Luckies dobro drže — zato boste spoznali, da se Luckies ne izsuše, kar je važna točka za vsakega kadilca. Vidite, vedno v vseh ozirih — so Luckies prijazne.

"It's toasted"

✓ Luckies so vedno prijazne vašemu grlu

Samo Srednji Listi — ti so Najmilejši Listi

The Cream of the Crop Imajo Boljši Okus

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

POPARJENI MADŽARI

V nekem odličnem budimpeštaškem hotelu sta se pred dnevi nastanila dva Američana. Prvi se je vpisal v tujsko knjigko kot Hugh A. O'Donnell, v rubriko za poklic pa je vpisal, da je "generalni redatelj lista New York Times". Drugi se je vpisal za Leslieja Roberts ter se označil za političnega sodelnika imenovanega lista.

Znano je, da delajo Madžari ogromno propagando za revizijo

svojih mej in ne opuste nobene prilike, da podčrtajo svoje revizionistične težnje. Po vseh hotelih imajo nastavljene zaupnike, ki takoj obvestijo pristojne činitelje, če se kje pojavi kakšna osebnost, ki bi jim mogla pomagati. Tako so se našli takšni posredovalci tudi v tem primeru. Američana so zelo vlijudno

vedovili v madžarski parlament

kjer sta jih sprejeli bivši justični minister in revolucionist Emil Nagy ter predsednik odbora za zunanj

sotrudnika imenovanega lista.

Znano je, da delajo Madžari ogromno propagando za revizijo

svojih mej in ne opuste nobene prilike, da podčrtajo svoje revizionistične težnje. Po vseh hotelih imajo

nastavljene zaupnike, ki takoj obvestijo pristojne činitelje, če se kje pojavi kakšna osebnost, ki bi jim

mogla pomagati. Tako so se našli

takšni posredovalci tudi v tem primeru. Američana so zelo vlijudno

vedovili v madžarski parlament

kjer sta jih sprejeli bivši justični

minister in revolucionist Emil Nagy ter predsednik odbora za zunanj

sotrudnika imenovanega lista.

Ko so bile izjave natisnjene, pa

je prišlo novo presenečenje. Američana sta objavila vest, da uredništvo "New York Times" laže.

Istočasno sta zahtevala, da se po-

ročilo v listih v tem smislu popra-

čiščenje zaupnika, ki takoj obve-

stijo pristojne činitelje, če se kje

pojaviti kakšna osebnost, ki bi jim

mogla pomagati. Tako so se našli

takšni posredovalci tudi v tem primeru. Američana so zelo vlijudno

vedovili v madžarski parlament

kjer sta jih sprejeli bivši justični

minister in revolucionist Emil Nagy ter predsednik odbora za zunanj

sotrudnika imenovanega lista.

Italijanski ministrski predsednik

si je dal napraviti zaseben vlak.

Vlak sestoji iz 6 voz, ki so zeleno

pobarvani. Notranjost je seveda u-

dobna. Na vlaku so delovne sobe,

kopalnice, jedilnica, konferenčna

soba itd.; toda vse mora biti neka-

ko resno, kajkor zahteva fašizem....

Vozovi so obdani s pravim oklepom,

kakor nekak topniški stolp na lad-

jah. Čez okna lažko zagrneje kle-

ne zavesne, aki pritisne na gumib.

Mussolini se je hotel torek zavarov-

vati pred iznenadenjem, ali bolje

rečeno, pred atentatom. Znano je o

njem, da nosi stalno prsnii oklep.

Poleg tegaj ne sme javnost nikdar

prej zvedeti, ali bo ministrski pred-

stojar pričel s revolucionistično

propagando. — Američana sta velikodusno spreje-

re reporterje in sta jima odgovorila

z napisom, da je Mussolini živ.

Italijanski ministrski predsednik

si je dal napraviti zaseben vlak.

Vlak sestoji iz 6 voz, ki so zeleno

pobarvani. Notranjost je seveda u-

dobna. Na vlaku so delovne sobe,

kopalnice, jedilnica, konferenčna

soba itd.; toda vse mora biti neka-

ko resno, kajkor zahteva fašizem....

Vozovi so obdani s pravim oklepom,

kakor nekak topniški stolp na lad-

jah. Čez okna lažko zagrneje kle-

ne zavesne, aki pritisne na gumib.

Mussolini se je hotel torek zavarov-

vati pred iznenadenjem, ali bolje

rečeno, pred atentatom. Znano je o

njem, da nosi stalno prsnii oklep.

Poleg tegaj ne sme javnost nikdar

prej zvedeti, ali bo ministrski pred-

stojar pričel s revolucionistično

propagando. — Američana sta velikodusno spreje-